
VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2018)0314

Suunised liikmesriikidele, kuidas vältida humanitaarabi andmise kriminaliseerimist

Euroopa Parlamendi 5. juuli 2018. aasta resolutsioon, mis käsitleb liikmesriikidele määratud suuniseid selle kohta, kuidas vältida humanitaarabi andmise kriminaliseerimist (2018/2769(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2002. aasta direktiivi 2002/90/EÜ, millega määratletakse kaasaaitamine ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele¹ (kaasaaitamise direktiiv),
- võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2002. aasta raamotsust 2002/946/JSK, millega tugevdatakse karistusõiguslikku raamistikku, et tõkestada ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele kaasaaitamist² (raamotsus),
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2015. aasta teatist „ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020)“ (COM(2015)0285),
- võttes arvesse komisjoni talituste 22. märtsi 2017. aasta töödokumenti „REFIT-hinnang ELi õigusraamistikule, mille eesmärk on piirata kaasaaitamist ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele: kaasmeeetmete pakett (direktiiv 2002/90/EÜ ja raamotsus 2002/946/JSK) (SWD(2017)0117),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2018. aasta resolutsiooni turvalist, korrakohast ja seaduslikku rännet ja pagulasi käsitlevate ÜRO ülemaailmsete kokkulepete vallas saavutatud edu kohta³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi 2016. aastal avaldatud uuringut „Fit for purpose? The Facilitation Directive and the criminalisation of humanitarian assistance to irregular migrants“ (Kas tegu on eesmärgipärase lähenemisega? Kaasaaitamist käsitlev direktiiv ja ebaseaduslikele rändajatele humanitaarabi andmise kriminaliseerimine),

---

¹ EÜT L 328, 5.12.2002, lk 17.

² EÜT L 328, 5.12.2002, lk 1.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0118.

- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aastal avaldatud uuringut „Criminalisation of migrants in an irregular situation and of persons engaging with them“ (Ebaseaduslike rändajate ja nendega seotud isikute kriminaliseerimine),
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 4. veebruari 2010. aasta aruteludokumenti „Criminalisation of migration in Europe: Human rights implications“ (Rände kriminaliseerimine Euroopas ja selle mõju inimõigustele),
  - võttes arvesse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendavat maa-, mere- ja õhuteed pidi üle riigipiiri välismaalase ebaseaduslikku toimetamist tõkestavat protokoll, mis võeti vastu ÜRO Peaassamblee 55. istungjärgul 15. novembri 2000. aasta resolutsiooniga 55/25 (välismaalase ebaseaduslikku üle riigipiiri toimetamist tõkestav ÜRO protokoll),
  - võttes arvesse rändajate inimõigustega tegeleva ÜRO eriraportööri 24. aprilli 2013. aasta raportit „Regional Study: management of the external borders of the European Union and its impact on the human rights of migrants“ (Piirkondlik uuring: Euroopa Liidu välispiiride haldamine ja selle mõju rändajate inimõigustele),
  - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust, mis käsitleb suuniseid liikmesriikidele selle kohta, kuidas vältida humanitaarabi andmise kriminaliseerimist (O-000065/2018 – B8-0034/2018),
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et komisjon rõhutas ELi tegevuskavas rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020), et ta „püüab tagada, et kehtestatud oleksid asjakohased kriminaalkaristused ilma, et karistataks hätta sattunud rändajatele humanitaarabi toimetavaid inimesi“, ja vajadust parandada ELi kaasmeeetmete paketti, mis koosneb kaasaaitamise direktiivist ja sellele lisatud raamotsusest;
  - B. arvestades, et kaasaaitamise direktiivi artikli 1 lõikes 2 sätestatakse mittesiduv humanitaarabile kohaldatav erand, andes liikmesriikidele võimaluse mitte kriminaliseerida kaasaaitamist, kui selle eesmärk on anda humanitaarabi;
  - C. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 18. aprilli 2018. aasta resolutsioonis turvalist, korrakohast ja seaduslikku rännet ja pagulasi käsitlevate ÜRO ülemaailmsete kokkulepete vallas saavutatud edu kohta, et humanitaarabi ei tohiks käsitada kuriteona, et hättasattunud inimeste otsimis- ja päästesuutlikkust suurendataks ja et kõik riigid panustaksid sellesse rohkem, ning et erasektori osalejate ja vabavõtteabi abi nii merel kui ka maal toimuvate päästeoperatsioonide läbiviimisel tunnustataks;
  - D. arvestades, et komisjon rõhutas oma talituste töödokumendis kaasmeeetmete paketi REFIT-hinnangu kohta, et praeguse olukorra parandamisele ja tegeliku humanitaarabi kriminaaliseerimisega seotud ohtude vältimisele võiks kaasa aidata tõhusam teadmiste ning heade tavade vahetamine prokuratuuride, õiguskaitseasutuste ja kodanikuühiskonna vahel;

- E. arvestades, et kaasaaitamise direktiivi artikli 1 lõike 1 punkt b ei kohusta liikmesriike hoiduma karistamast ebaseaduslikule viibimisele kaasaaitamise eest juhul, kui puudub kavatsus või rahaline kasu, ning arvestades, et raamotsus ei sisalda kohustuslikke sätteid, mis takistaksid karistuse määramist tegevuse eest humanitaareesmärkidel või hädaolukorras;
1. tuletab meelde, et vastavalt kaasaaitamise direktiivile ja sellele lisatud raamotsusele peavad liikmesriigid rakendama õigusakte, millega kehtestatakse kriminaalkaristused ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele kaasaaitamise eest;
  2. väljendab muret soovimatute tagajärgede pärast, mis kaasmeetmete paketil on kodanike jaoks, kes annavad rändajatele humanitaarabi, ning vastuvõtva ühiskonna kui terviku sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks;
  3. rõhutab, et vastavalt välismaalase ebaseaduslikku üle riigipiiri toimetamist tõkestavale ÜRO protokollile ei tuleks humanitaarabi andmist kriminaliseerida;
  4. märgib, et osalejad sellises humanitaarabis, millega toetatakse ja täiendatakse liikmesriikide pädevate asutuste võetavaid elupäästvaid meetmeid, peavad jääma kaasaaitamise direktiiviga ette nähtud humanitaarabi piiridesse ning nende tegevus peab toimuma liikmesriikide kontrolli all;
  5. väljendab kahetsust kaasaaitamise direktiiviga ette nähtud humanitaarabi puudutava erandi väga piiratud ülevõtmise üle liikmesriikide poolt ja märgib, et erandit tuleks rakendada kohtumenetluse vältimiseks, et tagada, et süüdistust ei esitata üksikisikutele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele, kes aitavad rändajaid humanitaarkaaluks;
  6. kutsub liikmesriike üles võtma üle kaasaaitamise direktiiviga ettenähtud humanitaarabi puudutav erand ja kehtestama asjakohased süsteemid, et jälgida kaasmeetmete paketi jõustamist ja tulemuslikku praktilist rakendamist, kogudes ja salvestades igal aastal teabe nende inimeste arvu kohta, kes on kaasaaitamise eest vahistatud piiril ja sisemaal, algatatud kohtumenetluste arvu, süüdimõistvate kohtuotsuste arvu koos kohtuotsuste langetamist käsitleva teabega ja juurdluse peatamise põhjused;
  7. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks vastu suunised liikmesriikidele täpsustustega selle kohta, milliseid kaasaaitamise vorme ei tohiks kriminaliseerida, eesmärgiga tagada kehtiva *acquis*⁷, sealhulgas kaasaaitamise direktiivi artikli 1 lõike 1 punkti b ja artikli 1 lõike 2 rakendamise selgus ja ühtsus, ning rõhutab, et parameetrite selgus tagab suurema ühtsuse kaasaaitamise kriminaalõiguslikus reguleerimises ELi liikmesriikide poolt ja piirab õigustamatut kriminaliseerimist;
  8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.